

כ נִשְׁלַח מְלָךְ וַיִּתִּירָהוּ מִשָּׁל עַמִּים וַיִּפְתַּחְהוּ: כא שָׁמוּ אֶרֶז לְבֵיתוֹ וּמִשָּׁל בְּכָל קַנְיָנוּ: כב לְאַסֵּר שָׂרָיו בְּנַפְשׁוֹ וּזְקַנָּיו יַחֲבֵם: כג וַיָּבֵא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם וַיַּעֲקֹב גָּר בְּאֶרֶץ חָם: כד וַיִּפֹּר אֶת עַמּוֹ מְאֹד וַיַּעֲצִמְהוּ מִצְרָיו: כה הִפְךָ לָבָם לְשָׂנֵא עַמּוֹ

— זוהר תהלים —

ה' התיר אותו מהפלא

שָׁלַח מְלָךְ וַיִּתִּירָהוּ וְגו' (קה, כ): [בְּרֵאשִׁית פְּרֻשַׁת מִקְצֵי (דף קצד ע"ב)] בא ראה מה פתוב? שֶׁלַח מְלָךְ וַיִּתִּירָהוּ מִשָּׁל עַמִּים וַיִּפְתַּחְהוּ. רבי שמעון אָמַר, כְּתוּב (תהלים קמו) ה' מִתִּיר אֲסוּרִים וְגו', וְכֵן כְּתוּב שָׁלַח מְלָךְ וַיִּתִּירָהוּ, לְמַה מִשָּׁל עַמִּים וַיִּפְתַּחְהוּ? אֵלֶּא שֶׁלַח מְלָךְ - זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. מִשָּׁל עַמִּים - זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. שֶׁלַח מְלָךְ - הַמְּלָךְ הָעֲלִיּוֹן שֶׁלַח וַיִּתִּירָהוּ. וְמִי הוּא שֶׁשָּׁלַח לוֹ? זֶה הַמְּלָאךְ הַגּוֹאֵל, שֶׁהוּא מוֹשֵׁל עַמִּים, שֶׁהוּא מוֹשֵׁל עַל הַתַּחְתּוֹנִים, וְהַכֹּל הוּא מִן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

מגלגל גלגולים בעולם

וַיָּבֵא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם וְגו' (קה, כג): [בְּרֵאשִׁית פְּרֻשַׁת מִקְצֵי (דף קצד ע"ב)] רבי אלעזר פתח, (תהלים קה, כג) וַיָּבֵא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם וַיַּעֲקֹב גָּר בְּאֶרֶץ חָם. בא ראה שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְגַלְגֵּל גִּלְגוּלִים בְּעוֹלָם, וּמְקַיֵּם נְדָרִים וּשְׁבוּעוֹת כְּדֵי לְקַיֵּם שְׁבוּעָה וְגִזְרָה שֶׁהוּא גִזְרָה.

אהבת הקדוש ברוך הוא את האבות

שְׁהִירֵי שְׁנֵינוּ, אִם לֹא שֶׁחֲבִיבוֹת וְאֵהָבָה שְׂאֵהָב הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הָאֲבוֹת, הִיָּה רְאוּי לְהוֹרִיד אֶת יַעֲקֹב לְמִצְרַיִם בְּכַבְלִים שֶׁל בְּרָזֶל. וּבִאֵהָבָתוֹ

כשרה, מכניסין אותה לפני המלך הקדוש, לעשות רצונה, ואם לא, דוחים אותה החוצה, ונתעורר בתפלה זו רוח אחר.

כשנתקבלה תפלת יוסף הוציאו אותו מבית האסורים

עַד עַתָּה בֵּא דְבָרוּ וְגו' (קה, יט): [זוהר חלק ג', מצודע (דף נה.) זוהר תורה] ובוא וראה, כתוב בו ביוסף, "עָנּוּ בְּכַבְלֵי רְגְלוֹ וְגו'", עַד מֵתִי "עָנּוּ בְּכַבְלֵי רְגְלוֹ", "עַד עַתָּה בֵּא דְבָרוּ אֲמַרְתָּ ה' צְרַפְתָּהוּ", עַד עַתָּה בֵּא דְבָרוּ שֶׁל מִי, אֲלֵּא עַד עַתָּה בֵּא דְבָרוּ שֶׁל יוֹסֵף לְמַעַלָּה, וּנְבַחְנָה תְּפִלָּתוֹ, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב: "אֲמַרְתָּ ה' צְרַפְתָּהוּ", וְאוֹ "שֶׁלַח מְלָךְ וַיִּתִּירָהוּ מִשָּׁל עַמִּים וַיִּפְתַּחְהוּ".

ה' שלח את השכינה שתתיר את יוסף מבית האסורים

שָׁלַח מְלָךְ וַיִּתִּירָהוּ וְגו' (קה, כ): [זוהר חלק א' פְּרֻשַׁת מִקְצֵי (דף קצה.) זוהר תורה] אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כְּתִיב "ה' מִתִּיר אֲסוּרִים" (תהלים קמו, ז), וְכֵן כְּתִיב: "שֶׁלַח מְלָךְ וַיִּתִּירָהוּ", וְמֵהוּ "מִשָּׁל עַמִּים וַיִּפְתַּחְהוּ" קִמַּד? אֲלֵּא "שֶׁלַח מְלָךְ" זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, "מִשָּׁל עַמִּים" זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, "שֶׁלַח מְלָךְ", מֶלֶךְ עֲלִיּוֹן שֶׁלַח וַיִּתִּירָהוּ, וְמִי הוּא שֶׁשָּׁלַח אוֹתוֹ, זֶה מִלֵּאךְ הַגּוֹאֵל, שֶׁהוּא מוֹשֵׁל עַמִּים, שֶׁהוּא מוֹשֵׁל עַל הַתַּחְתּוֹנִים, וְהַכֹּל מֵעַם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

זיו הזוהר

על הקדוש ברוך הוא, הוא שלח את המלאך הגואל הידוע, שעליו נאמר אשר שמי בקרבו, לפיכך הרי זה כאילו הקדוש ברוך הוא בעצמו היה מתיר אסירתו.

קמז. ה' מתיר אסורים, משמע הוא בעצמו, וכאן משמע על ידי שליח, ועוד מושל עמים ויפתחהו כפל לשון במלות שונות למה, ומתריך שהכל מוסב